

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС

СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА ЗАХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (англійська мова і
література)»

за спеціальністю 014 Середня освіта

спеціалізації 014.021 Англійська мова та зарубіжна література

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасна література західно-європейських країн
Викладач (-і)	Малишівська Ірина Василівна
Контактний телефон викладача	0677596645
Е-mail викладача	iryna.malyshivska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	четвер 17:00-18:00 (Zoom) https://us05web.zoom.us/j/8086803337?pwd=U3VqUHlicHRsTTZYZjByRGpXV0E1dz09
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Сучасна література західно-європейських країн» призначена для студентів освітнього рівня бакалавр денної та заочної форм навчання. У процесі знайомства з літературою країн західної Європи середини 20 – початку 21 століть студенти матимуть змогу осмислити сучасний літературний процес, проаналізувати жанрові особливості та тематичну специфіку літератури Великобританії, Ірландії, Франції, Німеччини та Нідерландів, а також ознайомитися з творчістю кращих письменників цього періоду. Особлива увага приділяється розвитку нових жанрів, соціально-політичним викликам у літературі, а також українським письменникам, які увійшли в західно-європейський літературний світ.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів розуміння літературного процесу в англійських країнах кінця 20 – початку 21 століть, ознайомлення з ключовими літературними творами, жанрами та тенденціями цього періоду, а також розвиток аналітичних навичок для критичного осмислення соціально-політичних та культурних викликів, відображених у сучасній літературі.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є ознайомлення студентів з основними напрямками та тенденціями сучасної літератури англійських країн; розвиток навичок аналізу жанрових особливостей та тематичної специфіки літературних творів; дослідження творчості кращих письменників Великобританії, Ірландії, Франції, Німеччини та Нідерландів середини 20 та початку 21 століть; поглиблення розуміння соціально-політичних та культурних контекстів, що впливають на розвиток сучасної англійської літератури; аналіз місця українських письменників у контексті західно-європейського літературного світу.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузях освіти, навчання англійської мови та зарубіжної літератури, другої іноземної мови (німецької або французької) в процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів психолого-педагогічних та філологічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Компетентність володіння державною мовою: Здатність вільно спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК3. Соціальна компетентність: Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування рідною та іноземною мовами з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК4. Культурна компетентність: Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатомовність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.</p> <p>ЗК7. Дослідницька компетентність: Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації з різних джерел та проведення досліджень на належному, дотримуючись принципів академічної доброчесності.</p>	

Фахові компетентності:

ФК1. Мовно-комунікативна компетентність:

Здатність дотримуватися сучасних норм іноземної мови в усному та писемному спілкуванні, зокрема у професійному колі; застосовувати знання про іноземну мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні та практичні вміння з іноземної мови у навчальній і професійній діяльності; забезпечувати навчання учнів іноземній мові, формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, зокрема іншомовну комунікативну та міжкультурну компетентності; здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою.

ФК2. Літературознавча компетентність:

Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики й культурної епохи; давати оцінку художньому твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

ФК3. Предметно-методична компетентність:

Здатність моделювати зміст навчання іноземної мови та зарубіжної літератури відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; здійснювати інтегроване навчання учнів; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; формувати ціннісні ставлення в учнів.

ФК4. Інформаційно-цифрова компетентність:

Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК6. Емоційно-етична компетентність:

Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

Результати навчання:

ПРН5. Знати норми української та іноземної літературної мови, принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів; вміти аналізувати структурні одиниці української та іноземної мови, визначати їхню взаємодію; характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють; застосовувати ці знання і вміння у професійній діяльності вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПРН6. Знати й розуміти систему мови, культуру країни, мова якої вивчається, функціональні особливості, стратегії комунікації, мовні та позамовні виразності мовлення; вміти застосовувати ці знання для формування в учнів здатності до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії у навчальній і поза навчальній діяльності.

ПРН10. Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів); використовувати мовний, мовленнєвий та культурний досвід учнів під час підготовки та проведення навчальних занять для формування в них розуміння природних зв'язків різних процесів, уміння вирішувати практичні завдання, що вимагають синтезу знань з різних освітніх галузей, розвитку системного мислення.

ПРН12. Знати історію зарубіжної літератури, вміти аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі; використовувати ці знання та вміння у навчанні учнів навчального предмета.

ПРН13. Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично оцінювати, аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані, дотримуючись норм академічної доброчесності.

ПРН14. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології та створювати (за потреби) електронні (цифрові) освітні ресурси з дотриманням вимог законодавства щодо охорони

авторського права для вирішення складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері навчання та професійної діяльності вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПРН17. Критично осмислювати основні теорії, принципи, методи, поняття та концепції обраної освітньої спеціальності/спеціалізації, уміти застосовувати їх для організації процесу навчання, виховання і розвитку учнів, формування в них уявлень про навчальний предмет на основі сучасних наукових досягнень.

ПРН18. Збирати, систематизувати, аналізувати й інтерпретувати дані реального освітнього процесу та застосовувати їх для прогнозування, планування, організації та реалізації навчально-пізнавальної діяльності учнів, проведення прикладного мікродослідження з методики навчання іноземних мов/зарубіжної літератури, презентувати його результати.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
4	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	2	В

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Літературні тренди кінця 20 – 21 століття: глобалізація, постмодернізм, пост-постмодернізм у сучасній західно-європейській літературі.	2		3
Тема 2. Постколоніальна література Великобританії: спадщина імперії у XXI столітті. Різноманітність літературних голосів у сучасній британській літературі	2	2	2
Тема 3. Традиції та трансформації у сучасній ірландській літературі.	2	2	2
Тема 4. Постмодернізм і соціальна критика у сучасній французькій прозі.	2	2	3
Тема 5. Література пам'яті і рефлексії над минулим у сучасній німецькій прозі.	2	2	5
Тема 6. Історична пам'ять і сучасні наративи в літературі Нідерландів.	2	2	5
Тема 7. Мистецтво в сучасній літературі: інтермедіальний аспект.	2		10
Тема 8. Перехрестя страху і фантазії: як антиутопії формують уявлення про соціальні та технологічні катастрофи.	2		10
Тема 9. Масова література та популярні бестселери: феномен і вплив у XXI столітті.	2		10
Тема 10. Українські автори в західно-європейському літературному контексті. Переклади та інтерпретації.	2		10

		ЗАГ.:	20	10	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни					
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студенти отримують залік на підставі оцінок, отриманих на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, яку студенти можуть отримати, відвідуючи практичні заняття – 50 балів. Передбачено виконання індивідуального завдання у формі презентації (за темами лекцій 7-10) з використанням доступних інтерактивних технологій (тему завдання та покрокову інструкцію студенти отримують на першому семінарському занятті), максимальна кількість балів за завдання – 30 балів. Передбачена підсумкова контрольна робота (тестування), за яку студенти отримують максимум 20 балів.				
Вимоги до письмових робіт	Передбачене одне письмове підсумкове завдання у формі тесту, який складається з дванадцяти питань: 10 питань формату “множинний вибір” (1 бал за кожну правильну відповідь) та два питання з розгорнутою відповіддю (5 балів максимум: враховується чіткість, грамотність, оригінальність, відповідність та повнота відповіді). У сумі студент отримує максимум 20 балів. Завдання виконується на останньому занятті згідно розкладу. Тестування проводиться письмово в аудиторії або за допомогою Google форми, яка надсилається студентам безпосередньо перед виконанням завдання.				
Практичні заняття	<p>Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p> <p>Вимоги до роботи над проектом. Проект виконується одноосібно. Теми проектів в контексті лекційних занять 7-10 пропонуються студентам на першому семінарському занятті. (Приклад теми «Голос жінок у літературі Нідерландів»). Студенти також мають можливість самостійно обрати тему проекту, узгодивши її з викладачем. Під час підготовки студенти отримують консультації щодо вибору матеріалів, структури та створення презентації. Захист проекту відбувається у формі усної доповіді з використанням PowerPoint презентації або інших візуальних матеріалів. Тривалість доповіді не повинна перевищувати 6 хв. Студенти можуть користуватися нотатками,</p>				

	<p>але не повинні повністю читати з них. Вага оцінки у підсумку 30 балів. Презентація готового проекту здійснюється у спеціально відведений час на останніх трьох практичних заняттях курсу. Послідовність виступів студентів не впливає на отриману кількість балів.</p> <p>Критерії оцінювання:</p> <p>Система оцінювання проекту</p> <p>Зміст та якість дослідження (10 балів)</p> <p>10 балів: Проект демонструє глибоке розуміння теми, містить ретельний аналіз, пропонує нові інсайти та аргументи.</p> <p>8-9 балів: Проект добре досліджений, з чітким аналізом теми та корисними висновками.</p> <p>6-7 балів: Проект має базове дослідження теми з деякими деталями, але може бути недостатньо детальним або всебічним.</p> <p>4-5 балів: Проект містить обмежене дослідження, поверхневий аналіз, а висновки частково недостатньо обґрунтовані.</p> <p>1-3 бали: Проект має суттєві проблеми з дослідженням теми або аналізом, висновки слабо обґрунтовані або відсутні.</p> <p>Організація та структура (10 балів)</p> <p>10 балів: Проект має чітку та логічну структуру, з добре організованими розділами та підрозділами, що забезпечують зрозуміле представлення інформації, наявні відповідні посилання.</p> <p>8-9 балів: Проект добре організований, але може мати незначні недоліки в структурі або логічному викладі, наявні відповідні посилання.</p> <p>6-7 балів: Проект добре організований, але структура може бути непослідовною або потребувати покращення, посилання часткові.</p> <p>4-5 балів: Проект має значні проблеми з організацією та структурою, що ускладнює розуміння інформації, посилання відсутні.</p> <p>1-3 бали: Проект має серйозні проблеми з організацією і структурою, що робить його важким для розуміння і аналізу, посилання відсутні.</p> <p>Презентація та оформлення (10 балів)</p> <p>10 балів: Проект має бездоганне візуальне оформлення, з правильною граматикою та стилем викладу доповіді.</p> <p>8-9 балів: Проект візуально добре оформлений, проте у доповіді присутні незначні граматичні чи лексичні помилки, що не ускладнюють сприйняття.</p> <p>6-7 балів: Проект має загалом прийнятне візуальне оформлення, але у доповіді присутні граматичні та лексичні помилки, які дещо ускладнюють сприйняття.</p> <p>4-5 балів: Проект має слабе візуальне оформлення, доповідь містить значну кількість граматичних та лексичних помилок, які ускладнюють сприймання.</p> <p>1-3 бали: Проект має серйозні недоліки в оформленні, включаючи численні граматичні та лексичні помилки, які унеможливають сприймання.</p> <p>0-проект відсутній</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Діє система накопичення балів упродовж курсу. Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю № 2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні індивідуальних письмових робіт.</p>

Підсумковий контроль	При виставленні заліку (мінімум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (50 балів), бали підсумкового тестування (20 балів), а також бали за індивідуальні завдання для самостійної роботи (30 балів). Форма проведення підсумкового контролю – комбінована.
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/ці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань на семінарських заняттях (50 балів), індивідуального завдання (30 балів), письмового підсумкового тестування, яке виконується на останньому занятті у формі тесту (20 балів).

Письмові роботи:

Студент зобов'язаний виконати самостійно підсумкове тестування. Не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями, а також списування та плагіат при виконанні письмових завдань.

Дотримання **академічної доброчесності** базується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>
<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Відвідування занять:

Студент/ка має вчасно приходити на заняття. Активна участь в обговоренні питань, які розглядаються під час лекційних і практичних занять – вітається; заохочується висловлювання власної думки. Здобувачі вищої освіти мають бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях. Студенти, які пропустили заняття з поважної причини, можуть відпрацювати його на наступному запланованому занятті за розкладом.

Студенти, котрі навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно (матеріал представлений на університетській платформі d-learn), виконують проектні та письмові завдання відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafiikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю No1, мають право перескласти залік за відомістю No2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні письмових робіт. У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном No3, студенти мають право на повторне її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 4)», ознайомитися з яким можна за покликанням: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf>

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, Udemy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

8. Рекомендована література

1. Бредбері М. Британський роман нового часу. пер. В. Дмитрука. К.: Ксенія Сладкевич, 2011. 480 с.
2. Голотюк О.В. Література Франції. Херсон: Айлант, 2008. 164 с.
3. Дудченко М.М. Література Великобританії і США : навчальний посібник (англійською мовою). 2-е вид., доп. Суми: Університетська книга, 2021.
4. Кушнірова Т. В. Англійська література в культурологічному вимірі (модерний і постмодерний аспект) : навч.-метод. Посібник. Полтава, 2017. 107 с.
5. Література. Теорія. Методологія. упор. і наук. ред. Д.Уліцька, пер. з пол. С.Яковенка, Київ, 2008. 543 с.
6. Малишівська І. В., Білик О. І., Пилячик Н. Є. «Амстердам» Ієна Мак'юена в контексті екфрастичного дискурсу. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. № 51. С. 316–321.
7. Малишівська І., Романчук С. «Дівчина з Данії»: екфразис у творі та на екрані. *FOLIUM*. 2024. № 4. С. 189–194. URL: <https://doi.org/10.32782/folium/2024.4.27>
8. Почепцов Г.Г. Мерлін, Супермен і Гаррі Поттер. Конструювання нематеріального в масовій культурі. К.: «Спадщина», 2015. 288 с.
9. Фесенко В.І. Література і живопис: інтермедіальний дискурс: навч. посібник. ред. кол. Н.О. Висоцька та ін. К.: Вид. центр КНЛУ, 2014. 398 с.
10. Яцків Н.Я. Французька література ХХ століття: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2014. 124 с.
11. Voxall P. (2013) *Twenty-First-Century Fiction: A Critical Introduction*. Cambridge.
12. Heller, O. (2019). *Studies In Modern German Literature*: Sundermann. USA: Creative Media Partners, LLC.
13. Lensen, J. (2021). *World War II in Contemporary German and Dutch Fiction: The Generation of Meta-Memory*. UK: Taylor & Francis.
14. Rivkin J, Ryan M. (2004) Ed. *Literary Theory: An Anthology*. Second Edition. Blackwell Publishing.
15. Rooney E. (2006) *Feminist Literary Theory*. Cambridge University Press. UK.
16. Selden R., Widdowson P., Brooker P. (2005) *A Reader's Guide to Contemporary Literary Theory*. Fifth Edition. Pearson Education Limited. United Kingdom.
17. Sorensen E.P. (2010) *Postcolonial Studies And The Literary: Theory, Interpretation And The Novel*. Palgrave Macmillan. New York.

Викладач: Малишівська І.В., доцент кафедри англійської філології